

این متن را براساس عهدنامه‌های گوناگون، از جمله معاهده‌ی ورشو، اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر و معاهده‌ی اروپایی حقوق بشر تدوین کرده‌ام به عنوان اصول پیشنهادی برای همکاری در دوره‌ی گذار به دموکراسی. معتقدم سعادت آینده‌مان در گروی رعایت این اصول است. همه‌ی افرادی که به موجب اصول زیر، برای مدت معلوم و محدود انتخاب می‌شوند و مسئولیت اداره‌ی کشور را بر عهده می‌گیرند، مادام که به این اصول و قوانین وضع شده در چهارچوب این اصول پایبند باشند، می‌توانند از حمایت مردم برخوردار باشند، هرچند ممکن است با نظراتشان در خارج از این اصول موافق نباشم و به نقدشان برخیزم. هرکس از این بیانیه حمایت کند، من هم، با حفظ حق نقد و تغییر نظرم، از او حمایت می‌کنم.

آرش حجازی، ۲۵ مهر ۱۴۰۱

ما،

پایبندیم به اهداف و اصول مطرحه در منشور سازمان ملل، اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر، معاهده‌ی حقوق کودک سازمان ملل و ابزارهای حقوق بین‌الملل؛

باورمندیم به برهمبستگی صلح، توسعه، حقوق بشر و دموکراسی، و جهان‌شمولیت ارزش‌های مردم‌سالارانه؛

معتقدیم که اراده‌ی مردم بنیاد قدرت حکومت، و آزادی و عدالت دو بال سعادت ملت است؛

متعهدیم به احترام به اصول و کردارهای دموکراتیک زیر:

۱. حق انتخاب شدن و انتخاب کردن. این حق از راه اعمال حقوق و وظایف شهروندان برای گزینش نمایندگانشان از راه انتخابات منظم، آزاد و منصفانه با حق رای برابر برای همه اعمال می‌شود. انتخابات به روی احزاب و افراد گوناگون باز است و هیچ مرجعی حق ندارد کسی را از انتخاب شدن یا انتخاب کردن در محدوده‌ی قانون اساسی آینده بازدارد. انتخابات با رای مخفی برگزار می‌شود. مراجع انتخاباتی مستقل بر آن نظارت دارند و از تقلب و ارباب پاک است؛
۲. حق دسترسی همگان به خدمات عمومی و مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی، به‌طور مستقیم یا با انتخاب آزادانه‌ی نمایندگانشان؛
۳. حق برخورداری عادلانه‌ی همگان از حفاظت قانون، بدون تبعیض نژادی یا قومی و جنسیتی، با هر گرایش جنسی، زبانی، مذهبی، سیاسی، خاستگاه ملی یا اجتماعی، میزان دارایی یا زادگاه. (هیچ‌کس به دلیل نژاد، قومیت، جنسیت، گرایش جنسی، عقیده، دین، زبان، خاستگاه یا زادگاه، حقی بیشتر یا کمتر از دیگری ندارد)؛
۴. آزادی عقیده و بیان، از جمله در تبادل نظرات و اطلاعات در هر رسانه‌ای، فارغ از گرایش، نوع رسانه یا مالکیت آن؛
۵. حق انتخاب دین، روش زندگی، وجدان و معیار اندیشه؛
۶. حق دسترسی برابر به آموزش و پرورش؛
۷. حق مطبوعات و رسانه‌ها برای تهیه، گزارش و انتشار آزادانه‌ی اطلاعات، اخبار و نظرات، در چهارچوب روش‌ها و اصول جهانی؛
۸. حفظ حریم خصوصی همگان در زندگی خانوادگی، خانه، مکاتبات (الکترونیکی یا غیره)، بدون مداخله‌ی غیرقانونی و خودکامانه؛
۹. حق تجمع مسالمت‌آمیز و انجمن، از جمله تأسیس حزب، نهاد مدنی، اتحادیه یا سایر سازمان‌ها، با ضمانت حقوقی برای فعالیت آزادانه و برخورداری برابر از قانون؛
۱۰. حق اعضای گروه‌های اقلیت یا گروه‌های محروم به برخورداری برابر از محافظت قانون و آزادی کامل این گروه‌ها برای برخورداری از فرهنگ، فعالیت‌های دینی و زبان خود؛

۱۱. حق عدم بازداشت یا حبس خودکامه و غیرقانونی، آزادی از شکنجه یا سایر برخوردها یا مجازات بی‌رحمانه؛ غیرانسانی و تحقیرآمیز، و حق برخورداری همگان از رویه‌ی قانونی، از جمله فرض بر بی‌گناهی تا زمان محکومیت در دادگاه قانونی؛
۱۲. ح حق برخورداری از نظام دادگستری توانا، مستقل و بی‌طرفی در دسترس همگان، که استقلالش مورد حمایت قانون است؛
۱۳. حق منتخبان مردم برای تشکیل دولت و تکمیل دوران زمامداری‌شان در محدوده‌ی قانون؛
۱۴. التزام حاکمیت منتخب بر پرهیز از اقدامات خارج از قانون اساسی، به برگزاری دوره‌ای انتخابات و محترم دانستن نتایج این انتخابات، و تسلیم قدرت هنگامی که دوران قانونی مسئولیتش به پایان می‌رسد؛
۱۵. پاسخگویی، مشارکت‌پذیری و شفافیت مؤسسات دولتی و تأمین ابزارهای لازم برای مبارزه با فساد؛
۱۶. التزام قوه‌ی مقننه به عدالت، شفافیت و پاسخگویی در برابر مردم؛
۱۷. ترویج و حفاظت تمام حقوق انسانی — مدنی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی — مندرج در اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر و سایر ابزارهای حقوق بشری؛
۱۸. برقراری و حفاظت از نظارت دموکراتیک بر نیروهای مسلح؛
۱۹. حق انتخاب پوشش و نظر، هویت، روش زندگی، شریک زندگی (و محافظت زنان از خشونت و تهدید از سوی خانواده، جامعه یا گروه‌های مذهبی برای اجبار آن‌ها به انتخاب سبک پوشش و پاسداری از حقوق برابر و عدم تبعیض در برابر زنان)؛
۲۰. حق حیوانات برای در امان بودن از استثمار بی‌رحمانه، رنج بی‌دلیل و خشونت.
- عزم خود را برای همکاری برای ترویج و تقویت دموکراسی اعلام می‌کنیم. با همکاری، سازمان‌ها، فرایندها و عرف‌های دموکراتیک را استحکام می‌بخشیم، از این ارزش‌ها و معیارهای مشترک دموکراتیک حمایت می‌کنیم و بر وفاداری و رعایت عملی این اصول توافق داریم. در رسیدن به این اهداف، از هم حمایت می‌کنیم، فارغ از تفاوت‌های گرایش‌های سیاسی و عقیدتی‌مان. تبادل تجربه را در برقراری دموکراسی و یافتن بهترین رویه‌ها قدر می‌نهیم. گفتگو و مباحثه را ترویج می‌دهیم و مجامعی برای ادامه و ژرفا بخشیدن به گفتگوهایمان در فرایند رواج دموکراسی برقرار می‌کنیم. در دوران گذار به دموکراسی، تمرکز خود را بر اصول و ارزش‌های مشترکمان می‌نهیم و نه اختلافات میان نظرآتمان. همکاری می‌کنیم برای دفع هر تهدیدی برای براندازی دولت‌های منتخب مردم و تروریسم، جنایت سازمان‌یافته، فساد، قاچاق انسان، مواد مخدر، اسلحه و پول‌شویی. این دفاع را در چهارچوب احترام به حقوق انسانی همگان و قوانین بین‌المللی انجام می‌دهیم.
- رهبران سیاسی را موظف به وفاداری به ارزش‌های رواداری و سازش می‌کنیم که بنیاد نظام‌های دموکراتیک است. تکثرگرایی را ارزش می‌نهیم تا هویت چندفرهنگی جامعه، ثبات و پیوندهای اجتماعی حفظ شود. خشونت و نفرت‌های قومی و مذهبی و هرگونه افراط‌گرایی را طرد می‌کنیم. جامعه‌ی مدنی را برقرار و از نهادهای مدنی غیردولتی، کارگری، صنفی و رسانه‌های مستقل در به‌کارگیری حقوق دموکراتیکشان حمایت می‌کنیم.
- مشارکت آگاهانه در حیات اقتصادی و سیاسی کشور برای مردان و زنان و گروه‌های اقلیت، بدون هیچ تبعیضی، از اصول برقراری دموکراسی پویا و پایدار است. ما به ترویج پیوندهای انسانی و ارتقای آگاهی در جامعه پایبندیم.
- با سازمان‌های مرتبط داخلی و بین‌المللی مرتبط، و دولت‌ها و جوامع مدنی در استقرار این جامعه‌ی دموکراتیک همکاری می‌کنیم. اهمیت جایگاه شهروندان را در بهبود شرایط زندگی قدر می‌نهیم. باور داریم که فرایند دموکراتیک عاملی کلیدی در دستیابی به رشد اقتصادی است و تمام تلاش خود را در ریشه‌کنی فقر به کار می‌بریم.
- هیچ شخص حقیقی و حقوقی، چه خانواده، چه نهادهای دولتی و غیردولتی، نمی‌تواند این حقوق را برای فردی دیگری، خارج از قانون، محدود کند.